

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет юридичний
Кафедра цивільно-правових дисциплін

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 075 Маркетинг

освітньо-професійної програми Маркетинг

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «Господарське право» підготовки освітнього рівня «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» освітньо-професійної програми Маркетинг.

Розробник: Духневич Андрій Вікторович завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету, доктор юридичних наук, професор

Гарант освітньо-професійної

програми

Алла Лялюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін

протокол № 2 від 22 вересня 2023 р.

Завідувач

кафедри:

(Духневич А. В.)

© Духневич А.В., 2023 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна/освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 Управління і адміністрування 075 Маркетинг Маркетинг Перший (бакалавр)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 22год.
		Практичні (семінарські) 22год.
		Самостійна робота 40 год.
Мова навчання: українська		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	

II. Інформація про викладача

ПП: Духневич Андрій Вікторович, завідувач, професор кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету

Контактна інформація: тел. 0332240411

Дні занять (посилання на електронний розклад): <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу. Вивчення організаційно-правових засад діяльності різних суб'єктів господарювання є дуже важливим у період становлення ринкової економіки України. Метою вивчення курсу «Господарське право» є продовження формування у студентів знань про правові основи функціонування господарського механізму держави, одним з елементів якого є господарські відносини, в які вступають організації, підприємства в ході своєї господарської діяльності.

Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути використані у розробці нормативно-правових актів; у забезпеченні дотримання законодавства суб'єктами права; у здійсненні професійної діяльності у повній відповідності до закону; у вмінні реалізовувати норми Господарського права в професійній діяльності, правильному застосуванні нормативно-правових актів господарського права; юридично грамотній кваліфікації фактів і обставин господарських правовідносин; при забезпеченні законності та правопорядку, безпеки особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків; у володінні юридичною термінологією та юридичною технікою, правильному відтворенні результатів професійної діяльності в юридичній та іншій документації; у проведенні юридичної експертизи нормативно-правових актів; при тлумаченні нормативно-правових актів, при підготовці кваліфікованих юридичних висновків і консультацій у сфері господарського права.

Об'єктом вивчення є господарські правовідносини, теоретичні проблеми господарського права, а також практичні питання створення, функціонування і припинення діяльності суб'єктів господарського права. Предметом вивчення освітнього компонента

								робо та	
Змістовий модуль 1.									
Тема 1. Господарське право в системі права України.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	4	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 2. Суб'єкти господарського права.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК -14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	3		ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 3. Підприємництво як вид господарської діяльності.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	4	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 4. Правовий статус підприємств.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	3		ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 5. Підприємства колективної власності.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	4		ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 6. Об'єднання підприємств.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	3	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 7. Правовий статус акціонерних товариств.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	9	2	2	4	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 8. Правовий статус господарських товариств.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	9	2	2	4	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 9. Господарський договір.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	4		ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 10. Господарсько- правова відповідальність.	ЗК-1 ЗК-2 ЗК-14	ФК13.	ПРН15.	8	2	2	4		ДС, Т, ТР 0 - 5
Тема 11. Ліцензування окремих видів господарської діяльності.	ЗК-2 ЗК-13 ЗК -14	ФК13	ПРН15. ПРН18.	8	2	2	3	1	ДС, Т, ТР 0 - 5
Види підсумкових робіт									Бал
Поточний контроль									50
Підсумкова контрольна робота									50
Всього годин / Балів				90	22	22	40	6	100

Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ТР – тренінг, ПКР – підсумкова контрольна робота

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних занять. Вона передбачає опрацювання монографій та інших наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення

з положеннями законодавчих та інших нормативно-правових актів, матеріалів, отриманих засобами інформаційних технологій тощо.

Варіант № 1

1. Державний реєстратор відмовив в реєстрації приватного акціонерного товариства. Засновники приватного акціонерного товариства звернулися до суду з позовом про визнання відмови недійсною та зобов'язання зареєструвати приватне акціонерне товариство.

Вирішіть справу.

Варіант № 2

1. Акціонер приватного акціонерного товариства звернувся до акціонерного товариства із заявою про вихід із товариства та відповідно до ст. 116 ЦК про виділ йому майна пропорційно кількості акцій, якими він володіє.

Голова правління відмовив у виділі майна акціонеру, посилаючись на право акціонера на відчуження акцій. Акціонер звернувся до суду з позовом про виділ майна.

Вирішіть спір.

Варіант № 3

1. Загальними зборами АТ «Н» прийняте рішення про виключення із товариства акціонера А. в зв'язку з тим, що він розголосив відомості, що становлять комерційну таємницю, тобто порушив ст. 116, 117 ЦК. Акціонер А. подав позов до суду про визнання рішення загальних зборів недійсними.

Вирішіть справу.

Варіант № 4

1. Повне товариство було створене у 1995 році. Чи зобов'язане воно змінити найменування установчого договору, якщо ст. 120 ЦК передбачає, що установчим документом такого товариства є засновницький договір?

Варіант № 5

1. Державний реєстратор відмовив в реєстрації повного товариства в зв'язку з тим, що у засновницькому договорі було зазначено, що виконавчим органом управління повного товариства є директор.

Засновники товариства звернулися до суду з позовом про визнання відмови недійсною та зобов'язання зареєструвати товариство.

Вирішіть справу.

Варіант № 6

1. Директор товариства з обмеженою відповідальністю звернувся до державного реєстратора з вимогою про реєстрацію факту знаходження товариства у стадії ліквідації.

Державний реєстратор відмовив у реєстрації в зв'язку з тим, що товариство не погодило з органами державної реєстрації кандидатуру ліквідатора.

Дії державного реєстратора було оскаржено до суду.

Вирішіть справу.

Варіант № 7

1. Загальними зборами акціонерного товариства прийняте рішення про прийняття нової редакції статуту зі зміною найменування товариства із приватного акціонерного товариства на публічне акціонерне товариство.

Державний реєстратор відмовив у реєстрації. Дії державного реєстратора було оскаржено до суду.

Вирішіть справу.

Варіант № 8

1. Засновник приватного підприємства прийняв рішення про перетворення підприємства у товариство з обмеженою відповідальністю.

Державний реєстратор відмовив у реєстрації, оскільки засновником на момент створення товариства з обмеженою відповідальністю мав бути внесений внесок до статутного капіталу, а внесені засновником кошти на оплату статутного капіталу приватного підприємства у 70 000 гривень не можна вважати внеском до статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю. Дії державного реєстратора було оскаржено до суду.

Вирішіть справу.

Варіант № 9

1. ЗАТ було створене у 1991 році. Статутний капітал товариства на момент реєстрації був 100 000 крб. У 2005 році Голова правління звернувся до державного реєстратора з вимогою про реєстрацію змін до статуту.

Державний реєстратор відмовив у реєстрації, оскільки капітал товариства на той момент становив 1 грн. Дії державного реєстратора було оскаржені до суду.

Вирішіть справу.

Варіант № 10

1. Учасник товариства з обмеженою відповідальністю повідомив іншим учасникам про продаж своєї частки за 100 000 гривень.

Ніхто з учасників протягом 3-х місяців не повідомив учасника про купівлю його частки. Учасник уклав договір купівлі-продажу частка з громадською організацією, яка не була учасником товариства, про продаж частки за 50 000 гривень. Після укладення такого договору інший учасник товариства подав позов до суду про визнання договору купівлі-продажу частки недійсною в зв'язку з тим, що продаж частки був здійснений не учаснику товариству і в зв'язку з тим, що продаж частки був здійснений за ціною нижчою, ніж було зазначено у повідомленні про продаж частки.

Вирішіть справу.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання відбувається згідно Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.08.2023 р. https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими з використанням елементів дуальної освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або ОПП.

Під час вивчення освітнього компонента передбачена можливість визнання отриманої здобувачем неформальної освіти як оцінку з окремих тем згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.

Здобувачі освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у наукових гуртках, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал освітнього компонента).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, визнаються шляхом валідації та відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика викладача щодо здобувача освіти

Формуючи лекційний матеріал і практичні завдання, викладач створює умови для

найбільш ефективного засвоєння здобувачем освіти знань в рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені студентом в рамках самопідготовки.

При цьому в ході викладення освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи, спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини правової реальності та давати їм оцінку з точки зору положень чинного законодавства України і норм міжнародного права.

Відвідування лекційних і практичних занять здобувачем освіти покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, що досягається у тому числі безпосередньою участю в обговоренні відповідної тематики, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне або практичне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал і пройти контроль знань з використанням відповідних електронних сервісів або ж пройти контроль знань на одному з практичних аудиторних занять. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалин у знаннях.

Політика викладача щодо здобувача освіти ґрунтується на засадах ефективної співпраці. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватись термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом, заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання).

Під час вивчення освітньої компоненти при поточному контролі оцінюванню підлягають результати навчання, що виявляються через продемонстровані здобувачем знання та набуті уміння й навички, а саме:

- за роботу на практичних заняттях;
- за виконання модульних контрольних робіт;
- за виконання завдання самостійної роботи.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК.

Види студентської наукової та практичної активності	Кількість балів
Публікація наукової статті в періодичному виданні студентських наукових праць	10
Виступ на Міжнародній, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді	5
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад	до 20
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт	до 20
Участь у всеукраїнських та міжнародних змаганнях Moot Court	до 20
Участь у роботі юридичної клініки "Ad ASTRA" згідно реєстру клініцистів.	до 10
Участь у правопросвітніх заходах організованих громадськими організаціями в межах національних та міжнародних грантів.	до 5

Політика щодо академічної доброчесності

Процес вивчення освітнього компонента здійснюється за умов дотримання здобувачами освіти та викладачем Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки від 30.10.2020 р. <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перекладання

Поточний контроль за темами освітнього компонента здійснюється в рамках практичних занять, що проводяться згідно з розкладом.

Здобувач освіти має право повторно скласти поточний контроль за темою лише один раз.

Якщо тема передбачає надання здобувачем освіти усної відповіді щодо питань плану теми, а також вирішення юридичної задачі, здобувач освіти має право повторно скласти ту частину (ті частини) завдань, за які ним одержані бали нижче максимальних.

Зараховується найбільший результат, одержаний здобувачем освіти за результатами складання відповідної частини завдань або їх повторного складання.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для всіх здобувачів освіти у визначений викладачем час до дати, встановленої для повторного проведення форми контролю («перша, друга та третя відомості»).

Поточний контроль студента оцінюється протягом семестру за шестибальною системою. В кінці семестру виводиться середньоарифметичне шляхом поділу загальної суми всіх оцінок на кількість оцінок. Отримане число відповідає наступним балам:

- 4.0 – 5.0 = 40 – 50 балів;
- 3.0 – 3.9 = 30 – 39 балів;
- 2.0 – 2.9 = 20 – 29 балів;
- 1.0 – 1.9 = 10 – 19 балів;
- 0.1 – 0.9 = 1 – 9 балів;
- 0 = 0 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських, індивідуальних), лабораторних занять (тощо) самостійної роботи, виконання ІНДЗ, контрольних робіт тощо.

Модульні контрольні роботи не плануються, не проводяться.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом (програмою) освітнього компонента. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості шляхом виконання комплексного контрольного завдання у формі тестів. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліку з освітнього компоненту допускається не більше як два рази:

один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Залік відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Strategy, Economic and Legal Foundations for the Development of Agro-Industrial Complex Within the Conditions Ensuring of Food Security / Andrii V. Dukhnevych (etc.). International Journal of Management (IJM). 2020. Vol. 11, Iss. 06, June. P. 463–475. DOI 10.34218/IJM.11.6.2020.040

2. Economic Security of Agrarian Sector in the Context of the Global Sustainable Development Goals / Andrii V. Dukhnevych (etc.). International Journal of Economics and Business Administration. Scopus Indexed. 2020. Vol. VIII. Spec. Iss. 1. P. 284–298.

3. Духневич А. В. Правова характеристика державної підтримки окремих галузей сільськогосподарського виробництва у контексті вимог СОТ. Правове регулювання суспільних відносин: питання теорії та практики : монографія / А. В. Духневич та ін. Луцьк : Завжди поруч, 2021. С. 8–30.

4. Апанасенко К. І. Дозвільні правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики. Київ: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 430 с.

5. Гарагонич О.В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств: проблеми теорії і практики : монографія / НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Київ, 2019. 406 с.

6. Господарське право (Загальна частина) : підручник / колектив авторів: Гарагонич О.В., Кологойда О.В., Кравець І.М., Пацурія Н.Б. [та 7 інших] ; за редакцією В.С. Щербини, В.В. Резнікової ; Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Інститут права. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021.

7. Господарське право : навчальний посібник / укладач А.А. Бутирський ; Міністерство освіти і науки України, Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2020. 143 с.

8. Господарське право : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030401 «Право» / М.Г. Войтович, Є.І. Федик, С.С. Попадюк. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 225 с.

9. Господарське право (загальна частина) : курс лекцій / О.М. Вінник ; Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПРН України. Київ : Ліра-К, 2018. 240 с.

10. Деревянко Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки): навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Деревянко; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с. URL:

https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/136/Derevyanko_posibnik_2021.pdf?sequence=1&isAllowed=y

11. Деркач Е.М. Концептуальні засади господарсько-правового регулювання транспортної діяльності: монографія. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 376 с.
12. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін.]. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
13. Гудіма Т.С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія. Київ: ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с.
14. Генеза та функціональна природа принципів у господарському праві: монографія / Т.А. Лавренюк. Харків : Право, 2020. 199 с.
15. Новошицька В.І. Принципи відшкодування збитків у сфері господарювання: досвід України. *Nauka i obrazovanje u svetskom informacionom prostoru. Zbornik naučnih radova. Srpska razvojna asocijacija, Бачки Петровац, 2021. С. 77-82.*
16. Кухарчук А. М. Організаційно-господарські повноваження у процесі організації, управління, регулювання та контролю господарської діяльності. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Право. Харків, 2020. Вип. 30. С. 57-64.*
17. Подоляк С.А. Значний правочин та правочин, щодо якого є заінтересованість, окремих господарських товариств. *Jurnalul juridic national: teorie si practica. № 3 (37). 2019.*
18. Подоляк С.А. Правове регулювання договірної відповідальності в господарських відносинах в умовах євроінтеграції України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. №42. С.124-127.*
19. Подоляк С.А. Комплаєнс-контроль у діяльності юридичних осіб в Україні. *Підприємництво, господарство і право. №12 2020. С. 70-74.*
20. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки : навчальний посібник / О.П. Віхров ; Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 447 с.
21. Правові основи здійснення господарської діяльності в інноваційному суспільстві: монографія / за ред. А. П. Гетьмана, С. В. Глібка, О. О. Дмитрик, Г. В. Анісімової. Харків : Право, 2018. 364 с.
22. Правове забезпечення ефективності інноваційного процесу в Україні : монографія/ [С. В. Глібка, О. В. Розгон, Ю. В. Георгієвський та ін.]; за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2021. 365 с.
23. Шевченко А. М. Поняття господарської компетенції фізичної особи. *Науково-виробничий журнал «Держава та регіони». Серія: Право. Запоріжжя: Класичний університет права, 2019. № 3 (65). С. 103-108.*

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
2. Кабінет Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
3. Конституційний Суд України. URL: www.ccu.gov.ua
4. Верховний Суд України. URL: www.scourt.gov.ua
5. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ кримінальних справ. URL: www.sc.gov.ua/
6. Вищий Господарський Суд України. URL: www.arbitr.gov.ua
7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. URL: www.ombudsman.kiev.ua
8. Рада національної безпеки та оборони України. URL: www.rainbow.gov.ua
9. Міністерство юстиції України. URL: www.minjust.gov.ua
10. Вища рада юстиції України. URL: www.vru.gov.ua
11. Генеральна прокуратура України. URL: www.gp.gov.ua
12. Центральна виборча комісія України. URL: www.cvk.gov.ua
13. Асоціація правників України. URL: www.uba.kiev.ua

14. Національна парламентська бібліотека України. URL: www.nplu.kiev.ua
15. Газета «Голос України» . URL: www.uamedia.visti.net/golos
16. Газета «Урядовий кур'єр». URL: www.uamedia.visti.net/uk
17. Електронна бібліотека з правознавства. URL: www.pravo.biz.ua
18. Центр політико-правових реформ. URL: www.pravo.org.ua
19. Електронні підручники он-лайн / Право. URL: www.chitalka.info
20. Правовий журнал. URL: www.uapravo.org
21. Нормативні акти України - законодавство для практиків. URL: www.nau.kiev.ua